

A VÁCI ALTEMPLOMBÓL A MÚZEUMBA

Két összekulcsolt, mumifikálódott kéz a szimbóluma a Magyar Természettudományi Múzeum Rejtélyek, sorsok, múmiák című új időszaki kiállításának, amelynek több mint kétszáz éves leleteit pénteken mutatták be. A VÁCI ALTEMPLOMBÓL A MÚZEUMBA

Két összekulcsolt, mumifikálódott kéz a szimbóluma a Magyar Természettudományi Múzeum Rejtélyek, sorsok, múmiák című új időszaki kiállításának, amelynek több mint kétszáz éves leleteit pénteken mutatták be.

A szombattól látogatható tárlat, amelyen az intézmény által őrzött múmiák közül 18 tekinthető meg, valószínűleg a múzeum legmegrendítőbb kiállítása – mondta Vásárhelyi Tamás főigazgató-helyettes.

Zomborka Márta, a váci Tragor Ignác Múzeum igazgatója elmondta: a különleges embertani leletegyüttest a váci Fehérek templomának 1994-ben végzett felújítása során találták meg.

A templomtorony alatti kriptá zsúfolásig tele volt gazdagon díszített koporsókkal. Ezekből 265 természetes úton mumifikálódott ember maradványait tárták fel, ezek mellett további 35-40 elhunytat találtak a temetkezési helyen. Az emberek mintegy felét temetési ruhába, míg a többit mindennapi viseletének szebb darabjaiba öltöztették.

Zomborka Márta tájékoztatása szerint a koporsókban számos temetkezési kellékre és szakrális tárgyra is (szemfedő, koszorú, selyemszalag, fészület, szentkép, amulett, rózsafüzér) rábukkantak. A tárgyakból, amelyek száma meghaladja a több ezret, 1998-ban kiállítás nyílt Vácott, ahol három múmia ravataképét is bemutatják – közölte az igazgató.

Pap Ildikó, a budapesti múzeum Embertani Tárának vezetője beszámolt róla, hogy megtalálták a halotti anyakönyveket, és ismernek végrendeleteket is. Az eltemetett emberek több mint 70 százalékanak ismert a neve és az életkora. A kegyeleti szempontokra is tekintettel kellett lenniük; ezeket megbeszélték a helyi plébánossal. A szakember rámutatott: szeretnék, ha jelentkeznének a leszármazottak, bizonyos vizsgálatokhoz ez szükséges lenne. Eddig csak egy rokonról van tudomásuk.

A sajtótájékoztatón szóba került: a jelenleg is zajló tudományos vizsgálat során kiderült, hogy az elhunytak nagy része TBC-s volt. Pap Ildikó a fertőzés esélyéről elmondta, hogy nem találtak „problémás” mikroorganizmust. Ennek ellenére a maradványokat nagy energiájú röntgensugárzásnak vetették alá, s az így már biztosan nem fertőző maradványokat, a DNS-vizsgálatokat pedig szigorú feltételek mellett végzik.

Vásárhelyi Tamás elmondta, hogy a tárlat megrendezése a Nemzeti Kulturális Alapprogram 60 milliós támogatása mellett legalább ugyanekkora összeget emésztett fel. (A kulturális tárca tájékoztatása szerint a minisztérium 40 millió forintos támogatást nyújtott.). A tudományos koncepció kidolgozásában 11 különböző intézmény vett részt. A főigazgató-helyettes közölte, hogy az európai rangú tárlatot vándorkiállításként felkínálják külföldre.

A kiállításon a belépőt egy „fénykapu” fogadja, jelezve, hogy a falak mögött titkok rejlenek. Ezután a szimbólumnak választott mumifikálódott, összekulcsolt kéz látható egy megvilágított ablakban; az 1767-ben elhunyt Pencz Jakab keze, az egyetlen, amelyben nem találtak valamilyen tárgyat.

A következő teremrészben koporsó-másolatokkal szemléltetik, milyen helyzetben találták meg a leletegyüttest. A másik oldalon az 1766-ban elhunyt Damiani Terézia eredeti, nyitott koporsója áll, benne az asszony békés arcú múmiájával.

A falon a kriptában találtak névsora olvasható; a feliratok alapján 166 ember volt azonosítható, 99 személy kiléte ismeretlen.

A többnyire nyitott üvegkoporsókat idéző tárlók fölött táblákra írták az elhunyt adatait, a család

történetét. A múmiák között van egykori kanonok, pap-tanár, seborvos, tímár és egy szív nélküli apáca is. Egy család négy tagjának „koporsóit” egymás mellé helyezték, míg az anya együtt látható újszülöttjével, szorosan magához ölelve őt.

A tárlat egész berendezése a kriptát idézi, a fehér felületekre gyertyalángot, tüzet, megbontott téglafalat, lépcsősort vetítenek.

A kiállítás utolsó része, a „Tudástár” a maradványokon végzett különböző vizsgálatok eredményeit mutatja be, imitált laboratórium, érintőképernyő, filmanyag, adatsor, leírás segítségével. A november 30-ig megtekinthető kiállításon a látogató multimédiás technika segítségével megismerkedhet a XVIII. századi Magyarország mindennapi életével is.